

Przeciwnica_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Przeciwnica	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	08.01.2014 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	02 h 47 min	Forma i wielkość	Plik audio, wielkość 65,5 MB
Przeprowadzający	Brak danych	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_PR_002	M	około 60 lat	sołtys	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
<p>Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)</p>	<p>Sołectwo Przeciwnica jest bardzo małą społecznością, tutaj jest raptem 50 osób.</p> <p>Do sołectwa należą 3 wsie, a i tak jesteśmy najmniejszym sołectwem.</p> <p>Ruks – Młyn, nazwisko funkcjonuje w okolicy, ale to nie od niego jest nazwa.</p> <p>Dołęga to nazwa od herbu Nicielskich bodajże.</p> <p>Nie jest wykluczone, że popularne w gminie nazwisko Ruks ma tutaj swój źródłosłów, ale na pewno nie ma to nic wspólnego z dawnymi właścicielami.</p> <p>Przeciwnica już całkiem nie wiadomo. W Przeciwnicy był folwark, jego część kupił dziadek żony bo była tam parcelacja.</p> <p>Przeciwnica to jest raczej nowa wieś, domniemania, że spotykali się tam przeciwnicy, można poczytać na stronie.</p> <p>Sycyn to stara, bardzo ciekawa wieś.</p> <p>Mamy grobowiec rodzinny, tzn. ze strony żony. Jest to czynny grobowiec, ostatni pogrzeb jakieś 15 lat temu.</p>
<p>Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)</p>	<p>Droga asfaltowa do Przeciwnicy gdzie jest stary folwark to ona nosi nazwę Wiśniówka, choć żadnej wiśni tam już nie ma.</p> <p>Dla nas to może być trudne, bo my używamy tych nazw na co dzień.</p> <p>Zakole Warty to Wypnij Dupa.</p> <p>jest wawóz którym do Warty płynie Czarna Woda.</p> <p>Upust to kąpielisko na Samicy, tam była zaporą i zrobiło się kąpielisko. I wszyscy wiedzą co to Upust.</p> <p>Stary Sycyn.</p> <p>Przeciwnica Górna i Dolna.</p>

Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Rzeka Warta, niedaleko była przystań barek i produkty stąd szły na Szczecin, Berlin. Rezerwat Dołęga. biegnie ścieżka rowerowa, to odgałęzienie Wielkopolskiego Szlaku Rowerowego. Czarna Woda.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Jest cmentarzysko kultury łużyckiej. Nikt nigdy nie zrobił na ten temat żadnej notatki, jakbyśmy z kulą u nogi przyjeżdżali. Fakt, że było to w czasach słusznie minionych, może dlatego nikt się nie interesował.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe

Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Rodzina żony jest tutaj od 179-któregoś i warto zaznaczyć, że własność cały czas przechodziła po kądzieli. Cały czas inne nazwiska, ale w prostej linii same kobiety dziedziczyły. Teraz też mamy dwie córki więc historia się powtórzy. I tylko dlatego, że to był mały mająteczek nie został podzielony przez reformę rolną i został w rękach rodziny.
--	--

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne

1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	Na andrzejki czy 8 marca to się skrzykujemy w 80 %, mimo że tak rozrzuceni jesteśmy. Coraz więcej młodych ludzi bawi się z nami.
2.	św. Marcina/11 listopada	Rogale! Nie tylko w tym dniu, ale w okresie poprzedzającym także jemy, bardzo lubię (śmiech). Patriotyczne obchody Święta Niepodległości z tego co kojarzę mają miejsce w Obornikach.
3.	Adwent	Normalny czas, starsi ludzie być może jeszcze przestrzegają

		postu, bądź mają w tym czasie jakieś wyrzeczenia. W kościołach odbywają się roraty.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	My już małych dzieci nie mamy, ale dawniej zawsze jakaś czekoladka, słodycze musiały się w bucie znaleźć. Teraz takie duże skarpety są chyba popularne.
5.	Wigilia	Wigilia tradycyjnie z całą rodziną. Do dzieci przychodzi Gwiazdor, musi być wolne miejsce przy stole, tak nakazuje tradycja. Kuchnią się żona z córką zajmuje, ja tylko jem (śmiech). Ale zawsze na bogato musi być.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Ahhahahahahaha, to były różne hece wtedy! Wóz potrafili na stodołę wnieść! I uliczki wystawiali albo zamieniali z sąsiadem. Ale to już chyba długo nie występuje, przynajmniej nie słyszałem.
8.	Trzech Króli	Nic więcej prócz pisania na drzwiach liter nie ma.
9.	Kolędnicy	Nie ma.
10.	MB Gromniczej	Starsze osoby jeszcze chodzą do kościoła ze świecą, żona też (śmiech).
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji.
12.	Topienie Marzanny	Chyba już nie ma.
13.	Środa Popielcowa	Kościelne święto. Na pewno wiele osób uczestniczy w mszy tym dniu. Dawniej szyło się woreczki z popiołem i zawieszało się wszystkim dookoła.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	A to jest, w każdym kościele jest to widoczne. Palmy na ogół naturalne, z drzewa, nie z marketu.

16.	Triduum Paschalne	Jak ktoś ma czas to na pewno uczestniczy, natomiast większość osób pracuje, to są normalne dni pracy.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	W Sycynie jest pod figurą święconka, w Osowie pod krzyżem, ale na ogół jeździmy do kościoła. Jeszcze kilka lat temu ksiądz przyjeżdżał do nas do domu, ale któregoś roku były dość duże śniegi i ksiądz nie dojechał i od tego czasu jeździmy do kościoła albo do Sycyna. Śniadanie jest ze święconki złożone (śmiech), tylko w większych ilościach!
18.	Poniedziałek Wielkanocny	A to lejemy się wodą, taka tradycja. Teraz są węże ogrodowe (śmiech).
19.	Zielone Świątki	Nie widziałem, żeby coś się na ten dzień działo.
20.	Boże Ciało	To uczestniczy się w procesji, albo w Kiszewie, albo w Obornikach.
21.	św. Jana	Brak informacji.
22.	MB Zielnej	Święci się zioła.
23.	MB Siewnej	Chyba nic nie ma.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Porządkujemy grobowiec rodzinny, udajemy się na cmentarz w Kiszewie. Bardzo rodzinny dzień.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Brak informacji.
2.	Ślub i wesele	Brak informacji.
3.	Śmierć i pogrzeb	Brak informacji.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.

Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa

Jest w Przeciwnicy stowarzyszenie, nie jedno zresztą. To stowarzyszenie powstało do obrony przed budową fermy norek i służy tylko temu celowi. Teraz już w zasadzie nie ma powodu istnieć. Jest to stowarzyszenie zwykłe.

Drugie powstało trochę później to jest stowarzyszenie, które łączy dwa sołectwa, Sycyn i Przeciwnicę. To są główni członkowie do tej pory. Pomysłodawcą jest pan, chociaż jest nowy tutaj i napływowy. Bardzo się interesuje historią i jest prezesem. Vice prezesem jest pan (...) i również jest napływowy. Jest entomologiem i wyklada na Akademii Rolniczej. I mimo iż jest robaloznawcą to bardzo ciągnie w swoich zainteresowaniach w stronę historii i kultury tego regionu. Reszta jest z Przeciwnicy i Sycyna. Jest to stowarzyszenie mające osobowość prawną. Jest to Towarzystwo Miłośników Dziedzictwa Kulturowego i Przyrody Wielkopolskiej „Siedlisko”. Powstało w 2013 r. zaczęliśmy na początku wspólnie organizować kolonie dla dzieci, letnie, zimowe, pozyskiwanie autobusów, wyjazdy i żeby mieć więcej możliwości powołano stowarzyszenie. Jesteśmy rozpoznawalni w gminie. Mamy dwie dotacje unijne już. Robimy za to plac zabaw przy szkole w Sycynie. Drugi grant to salka edukacji historycznej, nieodpłatnie zostanie udostępnione jedno pomieszczenie w naszym dworku, jeszcze trzeba zrobić remont, zakupi się sprzęt do tej salki i tu będzie siedziba stowarzyszenia. Naszym zamysłem jest to, żeby młodych ludzi szczególnie z tych naszych terenów jakoś edukować. Czasami są rzeczy bardzo proste i stąd, a ludzie nie wiedzą. np., że gdzieś stała karczma na Starej Dołędze, gdzieś był dwór. Bardziej historia lokalna i chcemy ludziom to pokazywać, chcemy ocalać od zapomnienia spuściznę materialną tego rejonu. Oczywiście nie będziemy się zamykać, generalnie ziemia obornicka. W Obornikach nie ma żadnego muzeum!

		Jest trochę osób, które przyszły i chcą to robić więc będzie to żyło dopóki będą ludzie. Planowane są warsztaty lepienia gliny przy okazji edukacji na temat kultury łużyckiej na naszym terenie.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Planowane są warsztaty z garncarstwa, plecenia z wikliny, edukacja przez zabawę, nie tylko dla dzieci.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	W Ruksie nie ma. Natomiast w Sycynie jest kapliczka obok szkoły.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	[śmiejch] takich cudów tutaj nie ma!
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Parafię mamy w Kiszewie, ale do kościoła najczęściej jeździmy do Objezierza, czasem do Obornik.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Odbywają się, ale raczej nie uczestniczymy. Jak już wspomniałem, do różnych kościołów jeździmy an niedzielną mszę, jak trafimy na odpustową to uczestniczymy (śmiejch).
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	Dawniej były spotkania po żniwach, ale nic wielkiego, bo tu wielu gospodarzy nie ma.

		Uczestniczymy w dożynkach gminnych, wieniec robią wytyczone osoby, ponieważ nie ma żadnego Koła Gospodyń.
2.	Dni gminy/wsi	Nic takiego nie ma, jest nas za mało. Organizowane są Dni Obornik.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkołę, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Aktywizujemy się jako sołectwo, jest Dzień Dziecka w Sycynie. My nie mamy własnej świetlicy, korzystamy ze świetlicy w Niemieczkowie, ale jesteśmy związani z Sycynem, dzieci chodzą tam do szkoły więc w wielu wydarzeniach uczestniczymy właśnie w Sycynie. Szkoła tam bardzo prężnie działa.